

Izba Gospodarcza

WODOCIĄGI POLSKIE

Instytut Energetyki Odnawialnej

Dedykowany serwis informacyjny dla Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie o rynku, inwestycjach i regulacjach OZE

Instytut Energetyki Odnawialnej

Nr 2/2018

Spis treści biuletynu IEO

Rynek energii odnawialnej w Polsce

1. Ogólny komentarz o sytuacji i kierunkach zmian na rynku OZE
2. Prawo OZE
3. Fundusze OZE (fundusze UE, środowiskowe, na innowacje)
4. Doniesienia z rynku OZE
5. Raporty OZE

Prawo OZE – nowy projekt nowelizacji ustawy OZE

Opinia IEO o nowelizacji ustawy OZE - 1

Projekt nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii (ustawa o OZE) autorstwa Ministerstwa Energii (ME), po ośmiu miesiącach prac rządowych i po przyjęciu przez Komitet Stały w dniu 15 lutego, czekał 3 tygodnie na rozstrzygnięcia Rady Ministrów, przed jego skierowaniem do Sejmu. Latem ub.r. po przerwaniu drugiej tury aukcji na energię z OZE, ME wystąpiło o notyfikację projektu obecnej nowelizacji ustawy o OZE (pre-notyfikacja) i 13 grudnia uzyskało wstępną akceptację dla szeregu propozycji, uznanych przez Komisję Europejską (KE) za zgodne z zasadami pomocy publicznej. Propozycje legislacyjne ME dotyczyły w szczególności nowych zasad wsparcia dla mniejszych źródeł wodnych i biogazowych (taryfy FiT i FiP) oraz zatwierdzenia wcześniejszych zmian w ustawie z lipca 2016r. W swojej decyzji (SG-Grcffe(20 17)D/19933) KE nie notyfikowała całości przedstawionych przez ME instrumentów, w tym z poprzedniej nowelizacji ustawy z lipca 2016r. Ale skutecznie dokonano zmian w strukturze koszyków aukcyjnych: wyeliminowanie koszyków luźno związanych z OZE: „termiczne przekształcanie odpadów” (przy okazji dokonano kontrowersyjnych zmian w definicji biomasy) oraz koszyka „klastry” (tu są proponowane rozwiązania zastępcze w postaci instalacji hybrydowych, które jednak wymagające wszczęcia kolejnej procedury notyfikacji). ME wycofało się z koszyka w którym źródło zaliczane do OZE miało mieć emisję CO₂ poniżej 100 g na kWh i pracować powyżej 3504 godzin na rok (dotychczas pod tą brzmącą jak "technologicznie neutralna" nazwą kryła się energetyka wodna, ale pewności co ustawodawca miał na myśli nie było). Ostatecznie **zaproponowano 5 koszyków aukcyjnych** (zamiast dotychczasowych 7) – tabela na kolejnym slajdzie. Projekt nowelizacji (**załącznik 1**), pełna opinia IEO o projekcie (**załącznik 2**)

Prawo OZE – nowy projekt nowelizacji ustawy OZE

Opinia IEO o nowelizacji ustawy OZE -2

Tabela pozwala na porównanie dotychczasowej struktury koszyków aukcyjnych (7 koszyków) z proponowaną - w projekcie nowelizacji ustawy – nową (5 koszyków)

Odpowiednie wolumeny energii zamawiane w 2018 roku, przeliczone w przybliżonym na nowe moce zainstalowane, proponowane **w nowych koszykach** przedstawiają się jak poniżej:

- nr 1 (310 MW, w tym 50 MW dla źródeł < 1MW) =>
- nr 2 (110 MW, w tym 50 MW dla źródeł < 1 MW)=>
- nr 3 (160 MW, w tym 60 MW dla źródeł < 1 MW)=>
- nr 4 (1870 MW, w tym 870 MW dla źródeł <1MW)=>
- nr 5 (200 MW, w tym 20 MW dla źródeł <1 MW)=>

Dotychczasowe koszyki aukcyjne		< 1MW	> 1MW
1.	Wszystkie OZE, CF>3504 h/rok		
2.	Termiczne przekształcanie odpadów		
3.	CO2<100 kg/MWh; CF>3504 h/rok		
4.	Klastry		
5.	Spółdzielnie		
6.	Biogaz rolniczy		
7.	Inne niż wyżej wymienione		
Proponowane koszyki aukcyjne		< 1MW	> 1MW
1.	Biogaz inny niż rolniczy, biomasa, biopłyny		
2.	Hydroenergia, geotermia, wiatr na morzu		
3.	Biogaz rolniczy		
4.	Wiatr na lądzie, fotowoltaika		
5.	Wyłącznie hybrydowe instalacje OZE		

Prawo OZE – nowy projekt nowelizacji ustawy OZE

Opinia IEO o nowelizacji ustawy OZE - 3

Dla inwestorów i dla administracji ważne są terminy. Jeżeli dalsze prace legislacyjne będą przebiegały w zwykłym trybie, można oczekiwać uchwalenia ustawy, a następnie jej podpisania przez Prezydenta w połowie roku. Przepisy ustawy (z wyjątkiem zmian w definicji biomasy, o czym dalej) mają wejść 14 dni od daty ogłoszenia. IEO ocenia, że ustawa po zmianach i przy normalnym trybie pracy, może wejść w życie do końca lipca. Jest to kluczowe dla systemu aukcyjnego, który najwięcej może wnieść w realizację krajowych celów OZE w 2020r.

Wg obecnie obowiązujących przepisów ceny referencyjne i kolejność aukcji były ogłaszane w terminie 60 dni przed dniem przeprowadzenia aukcji w danym roku. Tym razem są one podane w ustawie. Problemem są nowe zadania dla Prezesa URE związane z dostosowaniem platformy aukcyjnej i ogłoszeniem aukcji. O ile prace (wydatki) zaczną się w URE po wejściu w życie ustawy (tak powinno być w związku z ustawą o finansach publicznych), pierwsze aukcje przesuną się i ogłoszenie może mieć miejsce w styczniu, a jej wyników można się spodziewać w lutym 2019 roku. Wtedy projekty OZE niewiele wniosą w realizację celów w 2020 roku. Jeżeli URE zacznie przygotowania wcześniej, jest realna szansa na przeprowadzenie przez URE aukcji w IV kw. br. Nic obecnie nie wiadomo o aukcjach na 2019r., dlatego **inwestorzy powinni starać się wykorzystać szansę w 2018r.** Nowelizacja ma skrócić czas na zbudowanie instalacji z 24 miesięcy do 18 miesięcy (w przypadku fotowoltaiki) oraz z 48 miesięcy do 30 miesięcy (w przypadku energetyki wiatrowej, w pierwszej propozycji były to 24 miesiące).

IEO przygotował prawdopodobny harmonogram działań administracji i inwestorów. W przypadku fotowoltaiki są szanse na zrealizowanie 700-800 projektów w taki sposób aby pomóc w realizacji celów OZE w 2020r. – **załącznik 3.**

Ogólny komentarz o sytuacji i kierunkach zmian na rynku OZE

W dniu 19 lutego 2018 r., w Pałacu Prezydenckim odbyło się posiedzenie Sekcji Narodowej Rady Rozwoju sekcji Nauka, Innowacje. Tematem posiedzenia były wyzwania dla sektora elektroenergetycznego. W spotkaniu wziął udział członek Narodowej Rady Rozwoju Grzegorz Wiśniewski, jednym z gości był Wiceminister Energii – Pan Andrzej Piotrowski.

Minister Piotrowski wygłosił referat pt. „Czy Polsce są potrzebne elektrownie atomowe do 2030 roku?”- prezentacja **załącznik 4** . Uwagi do referatu (koreferat) zgłosił prezes Wiśniewski – **załącznik 5**.

W dniu 17-go lutego w Instytucje Energetyki Odnawialnej prezes Grzegorz Wiśniewski spotkał się z delegacją Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO). Trybunał rozpoczął kontrolę w Polsce (Ministerstwo Energii i inne agendy rządowe i wybrane samorządy) i w trzech innych krajach UE. Celem kontroli jest ustalenie, czy wsparcie wytwarzania energii wiatrowej i fotowoltaicznej przez UE i państwa członkowskie jest skuteczne. Energia wiatrowa i fotowoltaiczna stanowią obecnie dwa główne źródła energii z OZE, które przez ostatnie dziesięć lat rozwijały się w Europie i na świecie w sposób najbardziej dynamiczny i na naszych oczach stają się najtańszymi formami wytwarzania energii elektrycznej.

Więcej informacji o kontroli ETO [w komentarzu na blogu](#). Raport z kontroli zostanie opublikowany w IV kw. br.

Prawo OZE – nieprzejrzyste ugodanie przez OSD nowych Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci (IRiES) może zagrozić dodatkowym kosztom po stronie prosumentów

W lutym br. operatorzy systemów dystrybucyjnych (OSD), przy okazji występowania do URE o zatwierdzenie zmian w Instrukcjach Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (**IRiESD**) zaproponowali zmiany w zasadach przyłączania mikroinstalacji (w tym zwłaszcza fotowoltaicznych) i ich współpracy z siecią. Operatorzy z dużych grup zawiesili na stronach tzw. instrukcję ruchu i eksploatacji sieci, ale szerokich konsultacji nie przeprowadzili. Od kwietnia br. miały wejść w życie nowe wymagania techniczne przyłączania mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnych. Plan jednak zawiódł po publikacjach w Rzeczpospolitej i na Portalu Gram w Zielone oraz po krytycznej opinii IEO (przy okazji analizy projektu nowelizacji zmian w ustawie i OZE).

Jedną z najbardziej kontrowersyjnych zapisów dotyczy możliwości wyłączania instalacji prosumenckich w okresach największej produktywności energii. Np. PGE Dystrybucja tak opisuje stan wzrostu napięcia w węzłach sieci, co (zdaniem PGE) *upoważnia do „odłączania mikroinstalacji lub zredukowania jej mocy, gdy wytwarzanie energii elektrycznej w tej mikroinstalacji „stanowi zagrożenie bezpieczeństwa pracy tej sieci”*. – *Uwzględniając stopień zagrożenia bezpieczeństwa pracy poszczególnych obszarów sieci, PGE Dystrybucja S.A. w pierwszej kolejności ogranicza proporcjonalnie do mocy zainstalowanej pracę mikroinstalacji albo odłącza ją od sieci”*

W ocenie Grzegorz Wiśniewskiego (wypowiedź dla Rzeczpospolitej) *nowa instrukcja jest kagańcem dla rozwijającego się rynku i ma zdusić go w zarodku*. – *Chodzi o to, by przerzucając wszystkie koszty początkowe na najmniejszych, w sposób kontrolowany dopuścić do sieci tylko kilka tysięcy, a nie kilka milionów instalacji. W przyszłości operatorzy będą mogli w sposób dowolny odbierać każdą nadwyżkę, zmniejszając koszty bilansowania sieci kosztem domowych paneli, a także wyłączać te urządzenia wtedy gdy są najbardziej potrzebne - nawet w sytuacji awarii zasilania tzw. blackout. To przeczy idei dążenia do zabezpieczenia – uważa Wiśniewski. Po raz pierwszy od dłuższego czasu w obronie prosumentów wypowiedziało się Ministerstwo Energii.*

Fundusz Norweski w Polsce na lata 2014-2020

Polska pozyskała wsparcie min. na energetykę odnawialną z tzw. funduszu norweskiego. Oficjalna nazwa brzmi Mechanizm Finansowy EOG 2014-2021. Inwestycje OZE mogą być współfinansowane w ramach programu: Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu. Celem programu jest złagodzenie zmian klimatycznych i zmniejszenie wrażliwości na zmianę klimatu. Operatorem Programu jest Ministerstwo Środowiska przy wsparciu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Szczególny nacisk powinien zostać położony na osiągnięcie znacznej i efektywnej kosztowo redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Wg „Memorandum of understanding w sprawie wdrażania mechanizmu finansowego EOG” NFOŚiGW powinien być aktywnie włączony i skutecznie wspomagać przygotowanie i wdrażanie programu. Szczegóły współpracy pomiędzy Ministerstwem Środowiska (Operatorem Programu) a NFOŚiGW zostaną określone na etapie opracowywania koncepcji programu.

Dofinansowanie programu wynosi: 140 000 000€, forma wsparcia będą dodacie jednym z ogólnych priorytetów są OZE i efektywność energetyczna. Program może być uruchomiony w połowie 2019 roku.

IEO bierze udział w konsultacjach przygotowawczych. Jest to zbyt wczesny etap aby informować o konkretach. Osoby zainteresowane określonymi priorytetami i ew. przyszłymi projektami prosimy o kontakt.

Zmiany w Zarządzie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Pod koniec stycznia br. na stronie NFOŚiGW zostało opublikowane ogłoszenie na nabór na stanowisko zastępcy Prezesa Zarządu NFOŚiGW. Poniżej przedstawiono proponowane w ogłoszeniu zadania zastępcy Prezesa Zarządu:

- nadzór nad planowaniem i monitorowaniem realizacji planów w zakresie dofinansowania przedsięwzięć środowiskowych;
- nadzór nad realizacją przedsięwzięć dofinansowanych ze środków NFOŚiGW, finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
- nadzór nad monitorowaniem i rozliczaniem efektów wynikających z realizowanych przedsięwzięć środowiskowych;
- bieżąca współpraca z przedstawicielami naczelnymi i centralnymi organów administracji państwowej oraz z przedstawicielami administracji samorządowej w zakresie spraw nadzorowanych oraz spraw powierzonych;
- nadzór nad gospodarką finansową NFOŚiGW pod względem legalności, gospodarności, celowości, rzetelności, przejrzystości, jawności, a także nadzór nad zapewnieniem płynności finansowej;
- nadzór nad planowaniem strategicznym i doraźnym;
- nadzór nad sporządzaniem projektów rocznych planów finansowych, rocznych sprawozdań z działalności NFOŚiGW i rocznego sprawozdania finansowego oraz monitorowaniem realizacji planów finansowych.

Wyniki naboru wskazują na wybór p. Anny Król. Dotychczas Anna Król była dyrektorem Departamentu Wsparcia Krajowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Doniesienia z rynku OZE - POLSKA

- **ZWiK buduje farmę fotowoltaiczną w Pilchowie.** Kolejna farma fotowoltaiczna będzie wytwarzała energię dla Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie.
- *Na terenie ujęcia wody w Pilchowie powstanie farma o mocy 0,5 MW, która zajmie powierzchnię ok. 1 ha. Wytworzona energia elektryczna przeznaczona będzie w całości na potrzeby tamtejszego zakładu produkcji wody. Wartość umowna kontraktu to nieco ponad 2,5 mln zł - informuje Piotr Dykiert, rzecznik prasowy ZWiK.*

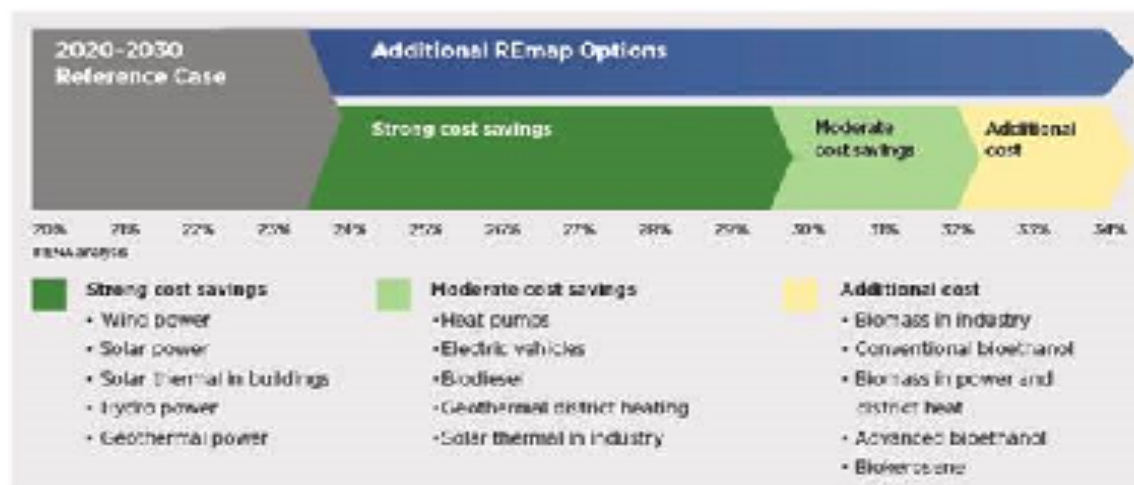
Doniesienia z rynku OZE - ŚWIAT

- **Kanadyjczycy stawiają farmy fotowoltaiczne na Ukrainie.** Kanadyjski fundusz inwestycyjny TIU Canada zainwestuje w ukraińskim sektorze fotowoltaicznym w sumie 80 mln euro. Pierwsza, warta 10,5 mln euro farma fotowoltaiczna została właśnie oddana do użytku. Chodzi o farmę fotowoltaiczną o mocy 10,7 MW, która powstała w pobliżu Nikopola w obwodzie dnipropropetrowskim. Wiadomo, że ta inwestycja kosztowała 10,5 mln euro
- **Niemcy nie zwalniają z budową wiatraków.** Niemieckie stowarzyszenie branżowe Bundesverband WindEnergie (BWE) wylicza, że w 2017 r. w Niemczech powstały farmy wiatrowe o mocy 5,3 GW, co jest wynikiem o 15 proc. lepszym niż odnotowany w roku 2016. Jeśli jednak odjąć instalacje wybudowane w ramach repoweringu, czyli zastąpienia starych turbin nowymi maszynami, ubiegłoroczny wzrost niemieckiego potencjału wiatrowego wyniósł 4,86 GW.
- **W Holandii powstanie pływająca farma PV. Sfinansuje ją ING.** Farmę fotowoltaiczną, w której panele fotowoltaiczne nie będą przytwierdzone do dna zbiornika wodnego, zbuduje lokalna społeczność energetyczna z gminy Lingewaard położonej na południu Holandii. Wiadomo, że instalacja zajmie powierzchnię około 2,5 hektara, a jej moc wyniesie 1,845 MW, na co złożą się 6150 paneli fotowoltaicznych. Roczną produkcję energii elektrycznej szacuje się na 1,8 GWh, co odpowiada konsumpcji generowanej przez około 600 gospodarstw domowych.

Raport – IRENA - Renewable Energy Prospects for the European Union

UE dąży do zwiększenia udziału energii z OZE ponad ustalenia Rady z 2014 – 27% energii z OZE w 2030 roku. Parlament Europejski dąży do podniesienia celów do 35%. Międzynarodowa Agencja Odnawialnych Źródeł Energii (IRENA) dokonała analizy skutków spełnienia celów w UE z tzw. scenariusza referencyjnego (24% OZE w 2030), poprzez obecny cel (27%), aż do celu 35% i okazało się, że koszty dla europejskiej energetyki będą niższe przy wyższym celu OZE (i przy wzroście udziałów ciepła z OZE z 32% do 42%). Wyniki analiz IRENA różnią się znacząco od tych Ministerstwo Energii dla Polskie. ME próbuje wykazać, że OZE, a zwłaszcza te pogodowo-zależne (wiatr i PV) podnoszą koszty energii, a tymczasem IRENA o Komisja Europejska twierdzą, że jest odwrotnie. IEO dokonał adaptacji wykresów z opracowania IRENA – schemat ideowy kosztów - poniżej, wykres schodkowy- **załącznik 6**.

Renewable energy options to exceed the 27% target for 2030

E. As part of the "Clean Energy for All Europeans" package of November 2016, the European Commission proposed a binding EU-wide target of 30% for energy efficiency by 2030 (European Commission, 2015a).

RAPORT: The European Power Sector in 2017,

Sandbag, Agora Energiewende [link] - EUROPA

- Generacja ze źródeł wiatrowych, fotowoltaicznych i biomasowych – które zostały zaliczone do kategorii „nowych” OZE, rozwijających się dopiero po roku 2000 – w ubiegłym roku wzrosła w Europie o 12 proc i po raz pierwszy przekroczyła generację z węgla. To bardzo duży postęp, biorąc pod uwagę, że zaledwie 5 lat temu generacja z węgla przekraczała ponad dwukrotnie generację z wiatru, słońca i biomasy.
- Wzrost odnawialnych źródeł energii stał się jeszcze bardziej nierównomierny – 56% udział we wzroście w ciągu ostatnich 3 lat miały tylko dwa kraje: Niemcy i Wielka Brytania. W 2017 r. nastąpił ogromny wzrost generacji wiatrowej o 19% - ze względu na dobre warunki wiatrowe i ogromne inwestycje w elektrownie wiatrowe. Dobrą wiadomością jest także to, że boom na biomasę dobiegł końca, a złą to, że energia słoneczna odpowiada za zaledwie 14% wzrostu OZE (w okresie 2014-2017r.).
- Europa Zachodnia wycofuje węgiel, ale Europa Wschodnia do niego „przyłgnęła”. Trzy kolejne państwa członkowskie ogłosiły wycofanie węgla w 2017 r.: Holandia, Włochy i Portugalia. Wraz z Francją i Wielką Brytanią zobowiązują się do stopniowego wycofywania węgla, podczas gdy kraje Europy Wschodniej trzymają się węgla. Debata w Niemczech, największym odbiorcy węgla trwa i a decyzja zostanie podjęta w 2019 r.

Fundusze OZE - fundusze UE: RPO

	Program	Beneficjenci (m.in.)	Tematyka konkursu	Budżet w ramach Konkursu	Poziom dofinansowania [% koszt. kwalif.] min, max wart proj.	Termin naboru
H2020	Społeczne aspekty transformacji energetycznej (Social Sciences and Humanities (SSH) aspects of the Clean Energy Transition)	Min. 3 organizacje z krajów UE	Innowacje społeczne i transformacja energetyczna na obszarach miejskich – m.in. spółdzielnie energetyczne, prosumaryzm - badanie powiązań między obywatelami, sektorami przemysłu i usług dla powstania nowych modeli biznesowych i usługowych w sektorze energetycznym - przykłady innowacji społecznych w sektorze energetycznym - uwarunkowania rozwoju nowych modeli biznesowych i usługowych w sektorze energetycznym, czynniki sprzyjające i hamujące - badanie przełożenia na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, zrównoważoności, przystępności energii oraz wzrostu konkurencyjności - ocena warunków i akceptacji dla transformacji energetycznej do gospodarki niskoemisyjnej	10 mln EUR	do 100% kk dla NGO, 1-3 mln EUR/proj	15.05.2018 - 06.09.2018

Fundusze OZE - fundusze UE: Horyzont 2020

	Program	Beneficjenci (m.in.)	Tematyka konkureu	Budżet w ramach Konkursu	Poziom dofinansowania [% koszt. kwalif.] mln, max wart proj.	Termin naboru
H2020	Modelowanie wspierające przejście do niskowęglowych systemów energetycznych w Europie (Modelling in support to the transition to a Low-Carbon Energy System in Europe)	Min 3 organizacje z krajów UE	<p>Opracowanie zestawu dedykowanych narzędzi do modelowania i budowania scenariuszy w zakresie najnowszych aspektów transformacji energetycznej europejskich systemów energetycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - decentralizacja, zmienność zapotrzebowania, potrzeba elastyczności, dostosowanie do warunków rynkowych, badanie zachowań konsumentów indywidualnych oraz grup odbiorców, integracja sektorów energetycznych (energia elektryczna, ciepłownictwo/chłódnictwo, gazownictwo). - poprawa przejrzystości i dostępu do założeń, baz danych, modeli, wyników i narzędzi wykorzystywanych do modelowania, współpraca w zakresie badań nad modelowaniem i opracowywaniem scenariuszy, - uwarunkowania i czynniki determinujące inwestycje, bariery, czynniki polityczne (rynek energii i regulacje prawne, błędy regulacyjne) oraz wpływ uczestników rynku (konsumenci indywidualni, społeczności, podmiotów prywatnych i publicznych), powiązania makroekonomiczne w tym inwestycyjne na rynku energii w aspekcie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną 	5 mln EUR	do 100% kk dla NGO, 4-5 mln EUR/proj	15.05.2018 - 06.09.2018

Fundusze OZE - fundusze UE: Horyzont 2020

	Program	Beneficjenci (m.in.)	Tematyka konkursu	Budżet w ramach Konkursu	Poziom dofinansowania [% koszt. kwalif.] min, max wart proj.	Termin naboru
H2020	Badania, innowacje i edukacja w transformacji energetycznej (Research, innovation and educational capacities for energy transition)	Min 3 organizacje z krajów UE	<p>Łączenie elementów naukowych i technologicznych z uwzględnieniem aspektów zrównoważoności i interdyscyplinarnych, społeczno-humanistycznych w ramach współpracy między europejskimi uniwersytetami a biznesem w wybranych dziedzinach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OZE, - Magazyny energii, - Inteligentne i elastyczne systemy energetyczne, - Wychwytywanie, wykorzystanie i przechowywanie węgla (CCUS). <p>Opracowanie min. 3 krótkich (3-4 mies) pilotażowych innowacyjnych, powtarzalnych i skalowalnych narzędzi /modułów programów uniwersyteckich uwzględniających aktualne wyzwania oraz pilne potrzeby rozwoju sektora energetycznego i analizę przypadków w ww. dziedzinach, nakierowanych na problemy operacyjne, łączące wymiary społeczny, technologiczny i przemysłowy oraz nastawione na nauczanie lub szkolenie i wspieranie mobilności studentów międzyśrodowiskiem akademickim a przemysłem.</p>	4 mln EUR	do 100% kk dla NGO, 2-4 mln EUR/proj	15.05.2018 - 06.09.2018

Fundusze OZE - fundusze UE: RPO

	Program	Beneficjenci (m.in.)	Tematyka konkursu	Budżet w ramach Konkursu	Poziom dofinansowania [% koszt. kwalif.] min, max wart proj.	Termin naboru
RPO Pomorskie	10.4 Redukcja emisji dla typów projektów nr 1), 2) i 3).	m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • JST i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia, • organizacje pozarządowe, • Przedsiębiorcy. 	m.in.: budowa nowych i modernizacja istniejących źródeł ciepła w tym wykorzystujących OZE.	12,32 mln zł	85% kk.	07.01.2019 - 25.01.2019
RPO Matopolskie	4.1 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii / 4.1.2 Rozwój infrastruktury dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych,	Operator Systemu Dystrybucyjnego	Budowa, rozbudowa i przebudowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia wraz z niezbędnymi jej elementami, umożliwiającą przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w rozproszeniu.	62,71 mln zł	85% kk	26.02.2018 - 28.12.2018

Fundusze OZE - fundusze UE: POIR

	Program	Beneficjenci (m.in.)	Tematyka konkursu	Budżet w ramach Konkursu	Termin naboru
POIR	Priorytet I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa, Poddziałanie 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa	MŚP (regiony słabiej rozwinięte)	Wsparcie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych realizowanych przez przedsiębiorcę.	700 mln zł	1.03.2018 - 30.05.2018
POIR	Priorytet I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa, Poddziałanie 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa	duże przedsiębiorstwa i konsorcja przedsiębiorstw (regiony słabiej rozwinięte)	Wsparcie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych realizowanych przez przedsiębiorcę.	700 mln zł	1.03.2018 - 29.06.2018

Fundusze OZE - fundusze UE: POIR

	Program	Beneficjenci (m.in.)	Tematyka konkursu	Budżet w ramach Konkursu	Termin naboru
POIR	Priorytet II. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I, Działanie 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw	Przedsiębiorstwa	W ramach działania przewidziane jest wsparcie tworzenia lub rozwoju centrów badawczo-rozwojowych przedsiębiorców.	Kwota alokacji na konkurs zostanie wskazana w późniejszym terminie.	28.05.2018 - 6.07.2018
POIR	Priorytet II. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I, Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP	MŚP		70 mln zł	22.03.2019 22.11.2019
POIR	Priorytet II. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I, Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP	MŚP	Konkurs w ramach komponentu inwestycyjnego	70 mln zł	17.04.2018 - 4.01.2019

Fundusze OZE - fundusze UE: LIFE

NFOŚiGW ogłosił zasady uproszczonej dwuetapowej procedury naboru wniosków w podprogramie LIFE Środowisko w naborze 2018

Pierwszym etapem będzie złożenie koncepcji projektu o objętości około 10 stron. Projekty po pozytywnym zaopiniowaniu przez KE, przejdą do drugiego etapu polegającego na przygotowaniu kompletnego wniosku, z wykorzystaniem otrzymanych uwag.

Etap 1: Koncepcja w języku angielskim o objętości około 10 stron zawierająca:

- Podstawowe informacje o beneficjencie koordynującym
- Nakreślony problem środowiskowy (dla obszarów: środowisko, informacja i zarządzanie)
- Cele projektu
- Partnerzy projektu (koordynator, współbeneficjenci oraz współfinansujący)
- Działania podejmowane w ramach określonych celów
- Oczekiwane wyniki i efekty projektu
- Trwałość rezultatów
- Ryzyka i ograniczenia projektu
- Europejska wartość dodana (wkład w priorytety i cele LIFE)
- Pilotażowy lub demonstracyjny charakter (i / lub najlepsza praktyka w zakresie obszaru Przyroda i Różnorodność biologiczna)
- Orientacyjny budżet projektu

Koncepcje będą oceniane według kryteriów (więcej informacji na temat kryteriów w Wieloletnim Programie Prac):

- **Ogólna jakość wniosku**
- **Europejska wartość dodana**

Następnie ustalony zostanie ranking koncepcji.

Twórcy najlepszych zostaną zaproszeni do etapu 2 - złożenia pełnego wniosku.

Etap 2: Pełen wniosek

Planowane są **niewielkie zmiany w formularzu wniosku**. Do czasu opublikowania wiążących Wytycznych dla Wnioskodawców w naborze 2018, KE sugeruje zapoznanie się z Wytycznymi dla Wnioskodawców z roku ubiegłego.

W przypadku podprogramu LIFE Klimat (tj. min obszar związany z energią i OZE) procedura składania wniosków pozostaje niezmienną - wnioskodawcy będą składać od razu pełne wnioski.

Wytyczne dla wnioskodawców oraz zasady oceny wniosków zostaną opublikowane w dniu otwarcia naboru w kwietniu 2018.